

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

nimi: Lõuna-Järvamaa koostöökogu

registrikood: 80235361

tänava nimi, Paide tn 6

maja number:

postisihtnumber: 72213

telefon: +372 53323903

e-posti address: ester@koostookogu.ee

veebilehe address: <http://www.koostookogu.ee>

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	6
Bilanss	6
Tulemiaruanne	7
Rahavoogude aruanne	8
Netovara muutuste aruanne	9
Raamatupidamise aastaaruande lisad	10
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	10
Lisa 2 Raha	11
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	12
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	12
Lisa 5 Materiaalsed põhivarad	13
Lisa 6 Võlad ja ettemaksed	13
Lisa 7 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	14
Lisa 8 Liikmetelt saadud tasud	15
Lisa 9 Tulu ettevõtlusest	15
Lisa 10 Muud tulud	16
Lisa 11 Tööjõukulud	16
Lisa 12 Seotud osapooled	16
Lisa 13 Sündmused pärast aruandekuupäeva	17
Aruande allkirjad	18

Lõuna-Järvamaa koostöökogu (LJKK, ühing) on LEADER põhimõtetel tegutsev kohalik tegevusrühm, mis on asutatud 17.02.2006.a. LJKK põhieesmärgiks on tegevuspiirkonna strateegia elluviimine ning kohaliku initsiatiivi ja kohaliku elu arendamine tuginedes kolme sektori partnerlusele.

2017. aasta oktoobris toimunud haldusreformi järgse jaotuse järgi on ühingu tegevuspiirkonnaks Türi valla territoorium ilma endise Kärü valla territooriumita ning Järva valla territoorium endise Imavere valla piirides. Tegevuspiirkonna pindala on 933,74 km², piirkonna elanike arv alla 11 000 inimese.

31. dets 2023 seisuga on ühingul 60 liiget, neist 2 kohalikku omavalitsust, 27 äri sektori esindajat ning 31 mittetulundussektori esindajat. Ühingu juhivad 11-liikmeline juhatus, millesse kuulub 2 inimest avalikust sektorist, 4 inimest erasektorist ning 5 inimest kolmandast sektorist. Oma esindajad on juhatuses mõlemal omavalitsusel. Alates 2023 novembri keskpaigast on ühingul kolm palgalist töötajat, töökohti 2,5 – tegevjuht (1,0), konsultant (1,0) ning raamatupidaja (0,5).

Aruandeaastal toimus 7 juhatuse koosolekut ning 3 üldkoosolekut, neist 1 e-hääletusega elektrooniline üldkoosolek.

Perioodiks 2015-2020 oli LJKK välja töötanud tegevuspiirkonna arengu strateegia. Lähtudes otsusest, millega aastad 2021 ja 2022 kuulutati üleminekuaastateks ning pikendati 2 aasta võrra „Eesti maaelu arengukava 2014-2020“, pikendasid oma strateegiaid ka kõik kohalikud tegevusrühmad, nii ka Lõuna-Järvamaa koostöökogu. Pikendatud ja täiendatud kohaliku arengu strateegia kehtib Lõuna-Järvamaa koostöökogu tegevuspiirkonnas 2043. aasta jaanuarikuu lõpuni.

Strateegia rakendamine toimus koostöös liikmeskonna ja teiste tegevuspiirkonnas tegutsevate organisatsioonidega. Kuna taastekava rahaliste vahendite eraldamisega lisandus 2021. aastal strateegiasse COVID-19 taasterahastu meede, viidi uuendatud arengudokumendi alusel strateegiat ellu kuue (6) toetusmeetme kaudu:

- Meede 1.1 Tegusad inimesed ja elujõuline kogukond
  - Meede 1.2 Atraktiivne elukeskkond ja kogukonnateenused
  - Meede 2.1 Tänapäevane ettevõtluskeskkond
  - Meede 2.2 Kohalikud tooted ja turundus
  - Meede 3 Rahvusvaheline ja siseriiklik koostöö
- COVID-19 taasterahastu meede „Elujõulised ettevõtted“.

2023. aasta puhul oli tegemist pikendatud programmiperioodi viimase aastaga, kus projektitoetusteks oli võimalik jagada veel ainult jääke. Nii oli planeeritud täiendav taotlusvoor avada ainult ettevõtluse investeringute meetmele. Aasta alguseks oli aga tekkinud olukord, kus oli näha, et tegevusrühma enda tegevuseks ning sealhulgas piirkonna elavdamiseks eraldatud rahaliste vahendite hulk oli suurem kui planeeritud kulude eelarve. Nii otsustas ühingu juhatus eraldada tegevustoetusest 40 000 eurot projektitoetustele ning suunata ka see summa meede 2.1 taotlusvooru.

2023. aastal oli taotlusvoor avatud kolmes meetmes:

- o meede 2.1 taotlusvoor 21.04.2023 - 28.04.2023
- o Covid-19 taasterahastu meetme taotlusvoor 21.04.2023– 28.04.2023
- o meede 3 taotlusvoor jooksvalt kogu 2023. aasta vältel

Projektitaotlusi menetleti järgnevalt:

Meede	Laekunud projektitaotluste arv	Hinnatud projektitaotluste arv	Toetatud projektide arv	Määratud toetuse summa eurodes
Meede 2.1	7	7	7	50 035
Covid-19	2	2	2	34 058
Kokku	9	9	9	84 093

Meetmesse 3, kus taotlejaks saab olla ainult tegevusrühm ehk Lõuna-Järvamaa koostöökogu ise, esitati aruandeaastal 1 ühisprojekt. Selle ühisprojekti „Kogukonna võimekus ja koostöö“ partneriks on Türi Vallavalitsus, projekti eesmärgiks suurendada teadmiste ning motivatsiooni kasvu kaudu kohaliku kogukonna koostöötahet ja võimekust ning väärtustada ja tutvustada kohalikele kogukonnale kohaliku hariduselu ajalugu. Projekti tegevustena planeeritavad üritused ja ettevõtmised toetavad osalejate igapäevatööd, lisavad emotsiooni, inspiratsiooni ja motivatsiooni teha asju paremini või ka uut moodi, tugevdavad kogukondade või kollektiivide ühistunnet ja kokkukuuluvust; täiustavad heade esinejate kaudu osalejate teadmisi, samas annavad hea võimaluse omavaheliseks suhtlemiseks ning koostööplaanide arutamiseks; loovad parimad võimalused soovitud partnerite leidmiseks. Põneva avaliku sündmusena planeeritud ajastuhõnguline õhtu teemal „Valge maja 100“ koondab kohalikud inimesed aktiivsele koostööle, see suurendab piirkonna elanike ühistunnet ja kokkukuuluvust, samas tutvustab piirkonda omanäolise ettevõtmise kaudu ka laiemale avalikkusele.

Kõige olulisema tööna valmis 2023. aasta kevadeks uue programmiperioodi piirkondlik arengustateegia – LEADER tegevusrühma Lõuna-Järvamaa koostöökogu tegevuspiirkonna kohaliku arengu ühisstrateegia 2023-2027. Strateegia koostamisse kaasati erinevate huvi ja vanusegruppide esindajatena erinevate tegevuste kaudu üle 800 kohaliku inimese. Üldkoosoleku poolt kinnitatud strateegiadokument esitati mai lõpus tähtajaliselt PRIAle ning juuni alguses esitati maaeluministeriumile samale ühisstrateegiale tuginev uue programmiperioodi rahastustaotlus. 2023. aasta lõpuks saadi strateegiale ministereiumi heakskiit ja sellega kaasnev rahastamisotsus.

Piirkonna elavdamiskulude eelarvest korraldati 2023. aasta jaanuaris meie inimeste osalemine Tartus toimuval traditsioonilisel Talveseminaril, mille teemaks oli „Rõõmustamisoskus energia allikana. Kuidas luua ehedat positiivsust igasse päeva“, lektoriks oli koolitaja Mare Pork. LJKK piirkonnast osales talveseminaril 32 inimest. Mais toimus 17 osaleja osavõtul toiduvõrgustiku kogemusreis Põhja-Eesti kohaliku toidu piirkonda, mille raames tutvuti kolme suurepärase ettevõtte tegevuse ja tootmisega. Lisaks osales 4-liikmeline Lõuna-Järvamaa koostöökogu esindus maikuus Itaalias toimunud rahvusvahelisel Leader konverentsil LINC2023. Augusti alguses korraldati Kirna mõisas traditsiooniline Suveseminar ettevõtjatele ja ettevõtlikele inimestele, kus mäluetreener Tauri Tallermäe rääkis mõtlemismustritest, tähelepanust, keskendumisest ja mälust. Suveseminaril osales 40 inimest. Veel korraldati piirkonna elavdamiskulude eelarvest mitmete kampaaniate trükiste või reklaamide, samuti Järvamaa turismikaartide väljaandmist ning piirkonda tutvustavate kohalike meenete soetamist. Lisaks toetati juulis 2023 toimunud Türi Perefestivali telereklaami tootmist ja esitamist ning septembri lõpus Särevõttes toimunud Eesti Kunnimeistrivõistluste veebilehe ja sündmuse koondvideo tootmist ja ka perepäeva tegevusi. Elavdamiskulude kogumaht 2023. aasta tegevuste osas kokku oli ca 27 000 eurot.

2022. aastal alguse saanud kolme aastase tegevuskavaga ühisprojekti „Elujõuline kogukond“, mille partneriteks on MTÜ Türi Kogukonnaselts ning OÜ Elise Aed, raames toimus aruandeaastal mitmeid koolituspäevi, õppereise ja muid huvipakkuvaid ja arendavaid tegevusi. Olgu nimetatud noortele suunatud inspiratsiooniüritus Edelasuund Türi Ühisgümnaasiumis, Türi ideaaedade pargi rajamise mõttetalgud Türi raamatukogus, anumatessse kompositsioonide tegemise praktiline õppepäev OÜ Elise Aed puukoolis Retlas, permakultuuri tutvustavad õppepäevad Türi Konnamajas, õppereis Saaremaale, mille raames tutvusti erinevate iluaedadega ning külastati ka Saaremaa Pojengifestivali, kestliku elustiili festivali Rohevõttes raames Türi Konnamajas toimunud e-aineid ja töödeldud toitu käsitlev loeng, K. Aluoja ajalooloeng ning kohaliku noore Sänni Noormetsa õuekontsert, lisaks veel sügisel toimunud praktiline töötuba „Koduse idandamise meistriklass“ ning õppekäik Purdi mõisasse. Kõige mahukamaks ja põnevamaks projektisündmuseks oli augustis 2023 toimunud õppereis Läti vabariiki – Siguldasse ja Ventspils - eesmärgil tutvuda erinevate lilleskulptuuride ja muude kaasaegsete lahendustega avaliku ruumi kujundamisel, koguda mõtteid ja ideid, mille kaudu meie oma

elukeskkonda esteetiliselt kaunimaks ja atraktiivsemaks muuta. Projektitegevustest sai aruandeaastal osa ca 250 inimest, valmisid 2 õppevideot, mis on avaldatud Ühingu veebilehel.

Piirkonna arendamise ja elavdamise eesmärgil koostatud projekti elluviimisel tehtud rahaliste kulutuste kogumaht oli 2023. aastal PRIAle esitatud maksetaotlustes kokku **15 495 eurot**.

LJKK projekti nimi	Kogu projekti eelarve	Määratud toetus	Toetuse osa 2023.a. projekti kuludest	2023.a. tulu projektist	2023.a. laekunud projekti-toetus
Ühisprojekt ELUJÕULINE KOGUKOND	75 800	68 220	13 945	2 612	14 180
KOKKU	75 800	68 220	13 945	2 612	14 180

Vandeauditori poolt kontrollitakse igal majandusaastal Lõuna-Järvamaa koostöökogu raamatupidamises kohaliku tegevusgrupi toetuse abil ellu viidud tegevustega seotud tulude ja kulude kajastamist, kohaliku tegevusgrupi projektitoetuse abil ellu viidud tegevustega seotud tulude ja kulude kajastamist ning lisaks ka muude tulude ja kulude kajastamist, mis ei ole seotud LEADER-meetme raames antava toetusega. Kokkuleppelise protseduuri kliendilepingu tasu on 1 220 eurot.

2024. aasta peamiseks ülesanneteks on piirkonna KOHALIKU ARENGU ÜHISSTRATEEGIA 2023-2027 rakendamisega alustamine, sh juba kevadel 2024 uue programmiperioodi esimeste taotlusvoorude läbiviimine, sotsiaalvaldkonna (meede 1.3 „Väärikas vananemine, toimetulek ja sotsiaalne kaasatus“) meetmelehe väljatöötamine, sellele ministeeriumi heakskiidu saamine ning sügisel 2024 esimese miniprojektide taotlusvooru läbiviimine. Piirkonna üldisele arengule aidatakse kaasa käimasoleva ühisprojekti „Elujõuline kogukond“ ning 2024. aastal alguse saava ühisprojekti „Kogukonna võimekus ja koostöö“ tegevuste elluviimise kaudu. Piirkonna ühisturunduse korraldamiseks ning konkreetseteks koostöötegevusteks on plaanis algatada ja esitada vähemalt 1 koostööprojekt.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	25 233	30 361	2
Nõuded ja ettemaksud	25 881	17 743	3
Kokku käibevarad	51 114	48 104	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	7 448	9 350	5
Kokku põhivarad	7 448	9 350	
Kokku varad	58 562	57 454	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	5 946	18 989	6
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	0	18 887	
Kokku lühiajalised kohustised	5 946	37 876	
Kokku kohustised	5 946	37 876	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	19 578	23 109	
Aruandeaasta tulem	33 038	-3 531	
Kokku netovara	52 616	19 578	
Kokku kohustised ja netovara	58 562	57 454	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	13 416	7 980	8
Annetused ja toetused	148 198	158 070	7
Tulu ettevõtlusest	0	701	9
Muud tulud	3 052	5 255	10
Kokku tulud	164 666	172 006	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-17 945	-47 885	
Mitmesugused tegevuskulud	-41 227	-44 517	
Tööjõukulud	-69 084	-76 434	
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-1 902	-2 164	5
Muud kulud	-1 470	-4 114	
Kokku kulud	-131 628	-175 114	
Põhitegevuse tulem	33 038	-3 108	
Intressitulud	0	1	
Intressikulud	0	-424	
Aruandeaasta tulem	33 038	-3 531	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	33 038	-3 108	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	1 902	2 164	5
Kokku korrigeerimised	1 902	2 164	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-8 139	7 765	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-31 930	14 356	
Laekunud intressid	1	2	
Makstud intressid	0	-424	
Kokku rahavood põhitegevusest	-5 128	20 755	
Kokku rahavood	-5 128	20 755	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	30 361	9 606	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-5 128	20 755	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	25 233	30 361	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2021	23 109	23 109
Aruandeaasta tulem	-3 531	-3 531
31.12.2022	19 578	19 578
Aruandeaasta tulem	33 038	33 038
31.12.2023	52 616	52 616

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Lõuna- Järvamaa Koostöökogu on koostanud 2023.a raamatupidamise aastaaruande, mis on kooskõlas RT juhendites kirjeldatud Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes. Aruanne on koostatud lähtudes põhimõttest, et mittetulundusühing on jätkuvalt tegutsev.

Raha

Raha ja selle lähendid kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit), kuni 3-kuulisi tähtajalisi deposiite. Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustuste koosseisus. Rahalised vahendid hoitakse pangas arvelduskontol ja sularaha kassas. Liikmemaksud tasutakse MTÜ liikmete poolt üldjuhul sularahata arvelduste korras.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuded ja kohustused on bilansis kajastatud korrigeeritud soetusmaksumus, mis on lühiajaliste nõuete ja kohustuste puhul võrdne nende nominaalväärtusega. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes mitmesuguste tegevuskuludena. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisenä. Hindamisel vaadeldakse igat arvet eraldi. Kogumina finantsvarade allahindlusi ei teostata. Kui võlg on lootusetu kantakse ebatõenäoliselt laekuvad arved bilansivälisele kontole "Lootusetud nõuded". Võlg loetakse lootusetuks, kui võlgnikku otsitakse ja ei leita, või kui võlgnikul ei piisa likvideerimis- või pankrotimenetluse ning muu kohtumenetluse käigus vahendeid kõigi nõuete rahuldamiseks. Lootusetuks loetakse ja kantakse bilansist välja veel väheolulised võlasummad, mille sissenõudmine läheks võlasummast kallimaks, juhul kui võlg on ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kontol olnud pikemat aega, ning ostjad meeldetuletuskirjadele ei reageeri. Ebatõenäolise või lootusetu nõude laekumine tuleb näidata kulu vähendusena perioodis, mil laekumine toimub. Ebatõenäoliselt laekuva nõude laekumisel tuleb ühtlasi vähendada nii nõude enda kui tema kontraaktiivkonto saldot.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara on vara, mida kasutatakse majandustegevuses pikemat aega, üldjuhul rohkem kui aasta ja mille soetusmaksumus ühiku kohta on suurem kui 1500 eurot. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumus. Soetusmaksumus koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest (k.a. tollimaks ja muud mittetagastuvad maksud). Otseselt soetamisega seotuks loetakse kulutused, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja paigaldamise asukohta: projekteerimise tasud, transpordikulud, installeerimise kulud, testimise kulud, soetamisega seotud teenustasud (näit. notari-tasud, riigilõivud), jne.

Iga materiaalse põhivara objekti kohta peetakse individuaalset arvestust.

Materiaalse põhivara objektidelt arvutatakse amortisatsiooni (kulumit) lineaarsel meetodil. Amortisatsiooni hakatakse arvutama põhivara arvelevõtmise kuust, amortisatsiooni arvutamine lõpetatakse väljalangemisele järgnevalt kuust. Täielikult amortiseerunud põhivaralt amortisatsiooni arvutamine lõpetatakse. Kui täielikult amortiseerunud vara on veel kasutuses, kajastatakse bilansis nii soetusmaksumust kui kulumit ühes ja samas summas. Kui põhivara enam ei kasutata, tuleb see bilansist eemaldada. Materiaalne põhivara kantakse bilansist välja juhatuse esimehe poolt kinnitatud akti alusel. Väheväärtuslike põhivaraobjektide (väheolulise maksumusega põhivara) maksumuse ülempiir on 639 eurot. Väheväärtuslikud põhivara objektid kantakse kuludesse ostmisel. Põhivara säilivuse eest vastutab mittetulundusühingu juhatuse.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1500 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Transpordivahendid	10 aastat
Immateriaalne põhivara	10 aastat

Põhivara soetamisel määratakse igale põhivarale kasulik eluiga (kuludesse kandmise ajavahemik), mille jooksul on materiaalsel põhivara majanduslikult otstarbekas kasutada. Kasulik eluiga märgitakse ostuarvele ja viseeritakse juhatuse esimehe allkirjaga. Raamatupidamises määratakse kasuliku eluea järgi amortisatsiooni norm aastaks ja arvutatakse selle järgi kord kuus põhivara soetusmaksumuselt kulumit. Esialgselt määratud kasuliku eluiga võib muuta juhatuse esimehe otsusega.

Tulud

Saadud annetused ja toetused jagunevad mittesihotstarbelisteks annetusteks/toetusteks ja sihtfinantseerimiseks.

-Mittesihotstarbelised annetused/toetused on ühingu liikmetelt saadud liikmemaksud ja sisseastumismaksud, laekunud tegevustoetused ning muud laekunud mittesihotstarbelised annetused/toetused.

Mittesihotstarbelised annetused ja toetused kajastatakse tuluna hetkel, mil annetus/toetus muutub sissenõutavaks (võttes vajadusel arvesse perioodi, mille eest need on tasutud).

-Sihtfinantseerimine on valitsusepoolne abi, mida teostatakse teatud ressursside üleandmise kaudu. Valitsus tähendab nii Eesti Vabariigi kui ka välisriikide valitsusi, kohalikke omavalitsusi, valitsusasutusi ning kohalikke ja rahvusvahelisi toetuseid jagavaid organisatsioone (s.h. Euroopa Liidu toetusfondid). Sihotstarbeliste annetuste ja toetuste hulka arvatakse ka stipendiumid.

Sihotstarbelised annetused ja toetused (s.h. mitterahalised annetused ja toetused) jagunevad tegevuse sihtfinantseerimiseks või varade sihtfinantseerimiseks.

Tegevuse sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ja sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena (tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest). Vastavat kohustust kajastatakse bilansis lühi- ja pikaajalisena olenevalt sellest, millal toimub sihtfinantseerimisega kaasnevate tingimuste täitmine.

Varade sihtfinantseerimise kajastamisel kasutatakse alljärgnevat põhimõtet:

sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumus (tasuta saadud vara soetusmaksumuseks on tema õiglane väärtus) ning vara soetamiseks saadud sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui:

(a) sihtfinantseerimise laekumine on praktiliselt kindel; ja

(b) sihtfinantseerimisega seotud sisulised tingimused on täidetud.

Saadud varade sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena (tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest). Vastavat kohustust kajastatakse bilansis lühi- ja pikaajalisena olenevalt sellest, millal toimub varade sihtfinantseerimisega kaasnevate tingimuste täitmine.

Sihtfinantseerimisega soetatud vara amortiseeritakse kulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Kulud

Tulude ja kulude aruandes näidatakse kulud kirjete viisi, lähtudes nende olemusest, kusjuures üksikute tegevusharude ja üldkulude sarnased kirjed summeeritakse.

Ettevõtluse kulude ja sihtfinantseerimise projektide kulude kontodele kirjendatakse otsesed kulud (kaup, materjal, teenused) ilma tööjõukuludeta. Sihtfinantseerimise arvelt tehtud projektide otsesed kulud kirjendatakse tulude ja kulude aruandes kirjele "Sihotstarbeliste projektide otsekulud". Üldhalduskulud kajastatakse tulude ja kulude aruandes kirjel "Mitmesugused tegevuskulud", v.a. amortisatsioonikulu, mis kajastatakse tulude ja kulude aruande kirjel "Põhivara kulum ja väärtuse langus".

Tööjõukulude kontodele kirjendatakse põhitegevuse, ettevõtluse ja halduse tööjõukulu. Tulude ja kulude aruandes näidatakse kogu MTÜ tööjõukulu (projektide, ettevõtluse, halduse) vastavatel tööjõukulude kirjetel.

Muud kulud (trahvid, viivised, erisoodustused, kingitused jms. kulud) kajastatakse tulude ja kulude aruandes samanimelisel kirjel "Muud kulud". Finantskulud ja – tulud näidatakse tulude ja kulude aruandes saldeeritult osas "Finantstulud ja –kulud" vastavatel kirjetel.

Seotud osapooled

MTÜ aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoleks kohaliku tegevusgrupi juhatuse liige ja tegevjuht või eelpool nimetatud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Arveldusarve	25 233	30 361
Kokku raha	25 233	30 361

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	80	80	
Ostjatelt laekumata arved	80	80	
Laekumata sihtfinantseerimine	25 801	25 801	7
Kokku nõuded ja ettemaksed	25 881	25 881	
	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Muud nõuded	1	1	
Intressinõuded	1	1	
Laekumata sihtfinantseerimine	17 742	17 742	7
Kokku nõuded ja ettemaksed	17 743	17 743	

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2023		31.12.2022	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Erisoodustuse tulumaks	0	50	0	0
Sotsiaalmaks	0	81	0	0
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	131	0	0

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

	Kokku	
	Transpordivahendid	
31.12.2021		
Soetusmaksumus	19 017	19 017
Akumuleeritud kulum	-7 766	-7 766
Jääkmaksumus	11 251	11 251
Amortisatsioonikulu	-1 901	-1 901
31.12.2022		
Soetusmaksumus	19 017	19 017
Akumuleeritud kulum	-9 667	-9 667
Jääkmaksumus	9 350	9 350
Amortisatsioonikulu	-1 902	-1 902
31.12.2023		
Soetusmaksumus	19 017	19 017
Akumuleeritud kulum	-11 569	-11 569
Jääkmaksumus	7 448	7 448

Lisa 6 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	191	191	
Võlad töövõtjatele	5 624	5 624	
Maksuvõlad	131	131	4
Kokku võlad ja ettemaksed	5 946	5 946	
	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	246	246	
Võlad töövõtjatele	4 884	4 884	
Saadud ettemaksed	13 859	13 859	
Muud saadud ettemaksed	13 859	13 859	
Kokku võlad ja ettemaksed	18 989	18 989	

Lisa 7 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

	31.12.2021		Laekunud	Kajastatud tulemiaruanandes	31.12.2022	
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks						
Leader-meetme tegevustoetusest põhivara	0	18 887	0	0	0	18 887
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	0	18 887	0	0	0	18 887
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Leader meetme tegevustoetus	18 197	0	80 683	78 422	15 936	0
Koostööprojekt KESKPÕRANDALE KOKKU	7 170	0	29 455	22 891	606	0
Ühisprojekt ELUJÕULINE KOGUKOND	0	0	18 916	20 116	1 200	0
Ettevalmistav toetus	0	0	50 500	36 641	0	13 859
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	25 367	0	179 554	158 070	17 742	13 859
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	25 367	18 887	179 554	158 070	17 742	32 746

	31.12.2022		Laekunud	Kajastatud tulemiaruanandes	31.12.2023	
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks						
Leader-meetme tegevustoetusest põhivara	0	18 887	0	18 887	0	0
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	0	18 887	0	18 887	0	0
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Leader meetme tegevustoetus	15 936	0	90 157	99 057	24 836	0
Koostööprojekt KESKPÕRANDALE KOKKU	606	0	606	0	0	0
Ühisprojekt ELUJÕULINE KOGUKOND	1 200	0	14 180	13 945	965	0
Ettevalmistav toetus	0	13 859	0	13 859	0	0
Ukraina vihmavarjuprojekt	0	0	2 450	2 450	0	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	17 742	13 859	107 393	129 311	25 801	
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	17 742	32 746	107 393	148 198	25 801	0

Lisa 8 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2023	2022
Mittesihotstarbelised tasud		
Liikmemaksud	13 416	7 980
Kokku liikmetelt saadud tasud	13 416	7 980

Lisa 9 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2023	2022
Ruumi rent	0	701
Kokku tulu ettevõtlusest	0	701

Lisa 10 Muud tulud

(eurodes)

	2023	2022
Tulu projektitegevusest - osalustasud jm.	3 052	5 255
Kokku muud tulud	3 052	5 255

Lisa 11 Tööjõukulud

(eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	52 107	56 610
Sotsiaalmaksud	17 612	19 134
Puhkusereserv	703	690
Kokku tööjõukulud	70 422	76 434
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	3	3

2023.a. tööjõukuludes sisaldub täiendavalt 1 338 eurot, mis on projekti elluviimisel tekkinud lepingulise tasu kulu. TulemiaruanDES on 1 338 eurot kajastatud real "Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud".

Lisa 12 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga	31.12.2023	31.12.2022
Juriidilisest isikust liikmete arv	60	62

MÜÜDUD	2023		2022	
	Kaubad	Teenused	Kaubad	Teenused
Asutajad ja liikmed	0	2 772	0	3 270
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	280	0	910
Kokku müüdnud	0	3 052	0	4 180

OSTETUD	2023		2022	
	Kaubad	Teenused	Kaubad	Teenused
Asutajad ja liikmed	431	300	5 388	2 781
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	44	0	40	0
Kokku ostetud	475	300	5 428	2 781

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2023	2022
Arvestatud tasu	23 726	22 642

Lisa 13 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Bilansipäevajärgseid sündmusi, mis oluliselt mõjutaks järgmise aasta tulemusi, aastaaruande koostamise kuupäeva seisuga ei ole ilmnenu.